

KMETSKI LIST

Štev. 3

Ljubljana, 15. januarja 1941

Leto XXIII.

Nihče ne vidi vseh znamenj

Niti zima niti mraz ne moreta zavreti vojne vihere. Kljub neugodnim vremenskim razmeram čitamo dan za dnem o vojnih podvigih na raznih evropskih in drugozemskih bojiščih. Sedanja vojna tehnika je na takem višku, da je ne more zlepa nobena prirodna sila bistveno ovirati v vojnem razmahu. Prav zaradi tega je sedanja vojna groznejša mimo vseh dosedanjih.

Vse ozemlje — fronta

Še v prejšnji svetovni vojni 1914 do 1918 smo bili vajeni vojno pojmovati tako, da se bijejo boji med vojskami sprtih držav na določenem ozemlju, ki smo mu rekli bojišče. Tam so potekale fronte. To čisto določeno in omejeno ozemlje se je spremenilo samo v primeru, če se je morala ta ali ona vojska umakniti. Zaledje, torej vse ozemlje za bojiščem, je živelo primeroma mirno in vsakdanje življenje. Občutilo je vojno v glavnem le v toliko, v kolikor je kdo imel svojcev na bojišču in pa v kolikor je nastopilo pomanjkanje in podražitev raznih življenjskih potrebščin. Seveda je bil že to hud udarec. Cele čete ranjencev, cele kolone vojaštva in vozil z vojnimi potrebščinami so se valile zdaj proti bojišču, zdaj zopet v zaledje. Vse to je obremenjevalo promet, ki je bil zato za civilne potrebe le v omejenem obsegu na razpolago. Kljub vsemu temu pa so bile vse tedanje nevednosti zaledja v primeru z bičem sedanje vojne prav za prav le malenkostne. V nasprotju s tedanjimi načini vojskovanja je danes vse nasprotnikovo ozemlje ena sama strahotna fronta, ki je tem silovitejša, ker človek nima sovražnika pred seboj, ampak nad seboj. Ko čitamo o silovitih letalskih napadih nemških letal na Anglijo in angleških na Nemčijo, si le težko ustvarimo sliko razdejanja, ki ga povzročajo ti poleti. Nekoliko bliže nam to stopi, ako vemo, da je bila škoda, ki sta jo povzročili na Sušaku samo

due bombi

ocenjena na skoraj 3 milijone in morda pri tem niti vsi prizadeti niso pravočasno javili škode, kakor domneva celo uradna komisija sama. Ako dve bombi povzročita lahko toliko škode, potem si lahko mislimo in izračunamo, kako izgleda mesto ali industrijsko središče, kamor dan za dnem letala nasujejo na stotine bomb najrazličnejših kalibrov.

Zato ni čudno, da ves svet — države v vojni in zunaj nje — opozarjajo svet na usodno pomembnost in resnobo sedanjih dni. In prav zaradi tega ni mogoče misliti danes na kak polovičarski mir, dokler ne bo kaka vojna stranka podlegla ali v izčrpanosti ne bo ponudila miru. Za zdaj je to na vse strani še prav malo verjetno, zato pa še toliko bolj odmeva po vsem svetu

poslanica predsednika Roosevelta ameriškemu kongresu (državnemu zboru), ki

jo je naslovil v zvezi s finančnim letom, ki se končuje junija 1942.

Tistim, ki menijo, da je mogoče velika vprašanja reševati z brezbriznostjo in skomiganjem ramen, je Rooseveltov govor velik in glasen nauk. Mož, ki vodi danes ne le Zedinjene države, ampak dejansko vso Ameriko, kliče: Naš problem v prihodnjem letu sestoji v zaščiti naše demokracije pred pritiskom od zunaj in v okrepitvi od znotraj. Grozeči svetovni položaj nas sili, da ustvarimo kopenske, pomorske in letalske sile, ki bi bile kos vsem morebitnostim.

Ako govori tako Amerika po svojem najvišjem predstavniku, je čisto naravno, da tem besedam prisluhne ves svet. Po eni strani so Zedinjene države velesila, ki dejansko obvlada ves tako zvani novi svet, po drugi plati pa so tamkaj zbrani domala vsi evropski narodi, ki se v veliki meri čutijo eno še staro domovino. Zato ameriške izjave že iz čisto psiholoških ozirov niso in ne morejo biti nikdar izključno ameriška zadeva, ampak spadajo med svetovna vprašanja.

Ako torej govori Roosevelt, je treba smatrati, da na njegova usta govori cela vrsta svobodnih zastopnikov najrazličnejših evropskih narodov.

V svoji poslanici, s katero je utemeljeval Roosevelt predlog novega ameriškega obrambnega proračuna, ki izkazuje 600 milijard dinarjev, medtem ko znaša celotni proračun okrog 960 milijard dinarjev, se pravi, da odpade na izdatke za obrambo 62% celotnega novega proračuna.

Za totalno obrambo demokracije

V svojem govoru je Roosevelt med drugim izjavil, da je sedaj ameriška vlada izdelala program za totalno (splošno) obrambo demokracije. Položaj na svetu zahteva od Zedinjenih držav, da si zgrade tako močno orožje na

kopnem, na morju in v zraku, da bodo lahko obvladale vsak položaj. Razen lastne obrambe pa je potrebno, da Zedinjene države neprestano nudijo orožje in sredstva tudi vsem tistim narodom, ki se zdaj bore proti napadalcem. Oborožitveni program Zedinjenih držav določa najmodernejšo opremo za najmodernejšo mehanizirano armado, ki bo štelja že prihodnje leto skoraj poldrugi milijon vojakov in skoraj dvakrat tako številno mornariško posadko, kakor zdaj. Razen opreme za moštvo je v načrtu zgradnja največje mornarice na svetu in novega silno močnega letalskega brodomstva. V načrtu je gradnja velikega števila vojnih in trgovinskih ladij, tankov, letal in topov ter vsega drugega orožja, s katerim se bomo branili proti napadalcu, s katerim bomo ojačili svojo varnost ter utrdili postojanke demokracij proti slehernemu pritisku od zunaj, kakor tudi proti vsem razdiralnim silam v notranjosti. Razen za potrebe redne vojske je potrebno mnogo sredstev tudi za pomožno organizacijo in izpolnitev notranje varnostne službe, ki šteje že zdaj nad milijon mož in žena širom Zedinjenih držav.

Rooseveltov govor je izzval po vsem svetu ogromen odmev. Tem odločneje vplivajo besede ameriškega državnika, ker je na koncu dejal, da nihče ne more danes videti še vseh znamenj. To zveni kakor miren, a resen opomin vsemu svetu.

Po vsem tem bi bilo mogoče sklepati, da smo pred važnimi in dalekosežnimi dogodki. Ali se bo vojna razširila tudi na Ameriko? Kaj bo storila Japonska? Kam bo sedaj krenila Rusija?

Vse to so vprašanja, ki jim danes človek zaman išče odgovora. Vemo samo, da so časi usodno resni in zato ne smemo izgubljati poguma. Vsakdo bodi s podvojeno silo mož na svojem mestu. To je danes ukaz časa vsakomur.

Dajmo vsakomur svoje

Živimo življenje, o katerem bi lahko rekli, da ne ve levica, kaj dela desnica, prav kakor je zapisano v svetem pismu. Zunanji, mednarodni negotovosti se pridružujejo skrbi domačega značaja, skrbi za vsakdanji kruh. Te skrbi naraščajo s pospešeno naglico iz dneva v dan in naraščanju še vedno ne vidimo konca.

Gospodarsko šibki

sloji to danes najbolj občutijo in so potrebni zaščite in pomoči bolj kakor berač toplote. Namesto tega pa so vprav ti sloji deležni vedno novih in težkih bremen, kakor da bi pri nas hoteli izganjati hudiča z Belcebubom. K težavam, ki se jim zaradi mednarodnega položaja

skoraj ni mogoče izogniti, navrgujemo še tega, ki bi jih bilo z nekoliko dobre volje in socialne uvidevnosti prav lahko mogoče odstraniti ali vsaj znatno omiliti. Izmed mnogih takih, ki danes tarejo malega človeka, so danes enosmerno povišane takse, zlasti takse na vloge in prošnje. Prosi največkrat mali človek, tisti, ki je pač najbolj potreben. Pri tem plača ta siromak iste kolkovine kakor bogataš. Ako pomislimo, da pomeni siromaku deset ali dvajset dinarjev življenje za ves dan, medtem ko premožnemu ne pomeni ta znesek danes nič, potem vidimo, kako nesorazmerno so porazdeljena bremena. Ko to ugotavljamo, ne mislimo uganjati prav nobene demagogije. Zavedamo se,

da država v izrednih časih, kakršne preživljamo, potrebuje izrednih in povečanih dohodkov, toda bremena, ki so sicer neizbežna, bi morala biti porazdeljena na državljane po njihovi gospodarski zmogljivosti. Tudi ob tej zahtevi nam je pred očmi svetopisemska prilika o siromašni vdovi in bogatem cestinarju. Vdova, ki je darovala svoj zadnji neznatni novčič, je po Kristovih besedah dala več kakor bogataš s svojim bogatim darom in ta vdova je danes ves delovni narod. Zato je proti čutu socialne pravičnosti, ako se tej vdovi nalaga isto breme kakor bogatašu, ki bo brez škode zmožl desetkrat tolikšno in še več.

Že star pregovor pravi, da ni isto, čeprav dva storita isto. Zato tudi ni isto, če dva socialno in gospodarsko različna — eden siromak, drugi bogataš — dasta isto. Revni je dal morda petino svojega imetja, medtem ko z enakim zneskom premožni ni dal morda niti tisočine!

Popolna enakost

je v praktičnem življenju nedosegljiva in je tudi noben pameten človek ne zahteva. Raznolikost je utemeljena že v naravi sami. Saj vemo, da priroda ustvarja pestrost in je prav v tem velik del njene veličine in življenjske lepote. Zato s svojo zahtevo ne mislimo postavljati protiprirodnih načel. Zavedamo se tudi, da bo v človeški družbi vedno obstojala raznolikost. Saj imamo ljudje različne sposobnosti, ta v večji, drugi v manjši meri, a poleg tega je tudi jedro našega udejstvovanja močno različno. Pomembnost tega ali onega dela, odgovornost na tem ali onem položaju, vse to so činitelji, ki v zvezi z mnogimi drugimi povzročajo različno ocenjevanje dela, ali z drugimi besedami, različne dohodke. Kultura, ako je resnična in ne potvorjena, pa mora po drugi plati preprečiti, da bi šla ta diferenciacija tako daleč, da bi pahnila kakega človeka ali celo cele sloje na stopnjo živali. Nikakor se ne sme v kulturni in civilizirani organizirani človeški družbi dogajati, da bi cele plasti delovnih slojev zašle v položaj, ko si s svojim delom ne bi mogle zagotoviti niti najnujnejših življenjskih potrebščin. Kdor bi s svojim delovanjem ta žalostni pojav odstranil, bi storil narodu in državi največjo uslugo, kar si jih je mogoče misliti. Utrdil bi v narodu čut pravičnosti in zavest enakopravnosti, torej tiste enakosti, ki je edina dosegljiva v življenju.

Vsakomur svoje

Pri nas je dokaj ljudi, ki smatrajo vsak klic po potrebnih in res nujnih gospodarskih reformah za nekak strašen babbav, ki seveda mora biti prinešen od koder koli iz tujine in je zato narodu in državi nevaren. Po našem mnenju je bojazen teh ljudi pretirana, v nekaterih primerih pa morda celo čisto narejena, ker pač temu ali onemu prija v njegovih nelepah strankarskih računih. Nočemo trditi, da bi se tudi na naša tla ne zaneslo nič tujega. Sveta, oziroma njega posameznih delov ni mogoče obdajati s kitajski mizdom. Koliko je pri nas tujega! Kroji naših oblačil so vsi iz tujine. Celo božič obhajamo radi z nemškim običajem božičnega drevesa. V medsebojnem občevarju se zlasti naša mestna družba ravna po francoskih in angleških šegah, pa se nihče ne razburja zaradi tega. To se nam vsem zdi čisto naravno. in spada tako rekoč k omiki. Prav tako pa je naravno, da ideje, ki pretresajo danes svet, butnejo tu ali tam v svojih odjekih tudi na slovenska tla. Tega doslej ni mogel nihče preprečiti, ko je bil svet med seboj manj povezan, a še težje bo to v bodoče, ko svet z razmahom tehnike kljub vsem medsebojnim razprtijam postaja bolj in bolj ena sama celota. Ne gre nam pri tem razmišljanju samo zato, odkod ideje prihajajo in kakšne so, ampak samo za ugotovitev, da prihajajo tudi danes, kakor so prihajale vedno. V tem mi ne vidimo čisto nič drugega kakor medsebojno oplajanje kulture, ki je potrebna in naravno. Kdor misli drugače, je v zmoti, kar bi

lahko podkrepili s celo vrsto primerov in dokazov, ako bi nam kratko odmerjeni prostor dopuščal. Morda bomo o tem vprašanju tekom zeta še spregovorili. Za danes naj samo pove-mo, da lačnemu ni treba hoditi nikamor v tujino po želje, da bi se nasitil. Prav tako razcapani ne potrebuje tujine zato, da si zaželi obleke. Enako je z onimi, ki nimajo zemlje, pa s tistimi, ki zamaš iščejo dela, ter z mnogimi, premnogimi drugimi. Ne tujina, ampak stiska, naravni klic po utešitvi najosnovnejših življenjskih potreb, to je ono, kar ljudem vceplja najrazličnejše ideje, ako sploh smemo ta klic tako imenovati. Vsakomur svoje, pa bo vseh takih in podobnih klicev čez noč konec!

Ali je čas primeren?

Nekateri menijo, da sedanji čas z ozirom na mednarodno razburkanost in večno nevarnost ni primeren za notranje socialne reforme. Nam se močno doznava vprav nasprotno! Še nikoli ni država, ne le naša, ampak vsaka na svetu, bi lahko rekli, bila tako potrebna v bistvu uzadovoljenih in zato na državo tesno navezanih državljanov kakor dandanes. Zato je socialna reforma mnogo bolj potrebna, kakor upravna. Naloge in zahteve, ki se stavljajo na državljana, so vedno večje in vsak trenutek lahko dosežejo tisti višek, ko je človek pozvan tvegati in dati za skupnost svoje najdragocenejše imetje, svoje življenje. S kako drugačnim zanosom bo vsakdo izpolnil to častno, čeprav tako težko

dolžnost, ako ve, da je za rod, ki ostane za njim, dobro preskrbljeno. Stal bo na braniku svoje domovine kakor lev. In celo s svojo smrtjo bo podžgal vedno nove junake za obrambo domovine. Nezadovoljnost vodi v razcepljenost in razdvojenost, kar končno dovede do tega, da narod v najusodnejšem trenutku klone in omahne. Tega gorja našemu narodu in naši, s toliko žrtvami ustvarjeni Jugoslaviji nikakor ne želimo. Zato ni klic tujine in ne trmoglava prekličustva, ampak le klic najčistejše domovinske ljubezni, ako pravimo, da je treba dom urediti tako, da bo vsem brez razlike sveto in prijetno bivališče in zavetje.

Red je največji blagoslov

Že v najmanjšem zasebnem gospodarstvu lahko opazimo, kako velikega pomena za uspeh je red. V hiši, kjer vladata red in zadovoljnost, je doma sreča, je doma uspeh. Vsako delo je izdatno, vsaka žrtev rodi bogate sadove. Brez dela in žrtve pa ni življenja. Tega se zavedamo tudi v trenutku, ko govorimo o narodu in zahtevamo zanj boljših življenjskih pogojev. Vemo, da naš narod ni pomehkužen. Dovoljkrat je že v zgodovini dokazal, da zna prenašati tudi največje napore in žrtvovati največje žrtve. Zato pa tudi zasluži, da mu posvečamo vso skrb in pozornost. Saj vendar ne vemo ne ure ne dneva, kdaj bo zopet poklican, da nadaljuje delo svojih junaških prednikov. Ustvarimo mu tak red, ki bo blagoslov za vso domovino. red, ki bo najboljši branik Jugoslavije.

Položaj na Balkanu ostane miren

Pozornost vsega sveta se je že lansko jesen obrnila na Balkan, ko se je pričakoval nemški sunek proti Angliji na bližnjem vzhodu. Pristop k trojnemu paktu od strani Slovaške Madžarske in Rumunije, ki bi mu naj sledila še Bolgarija bi nudi nemškim četam pristo pot do turških meja. Od tu naj bi se pričel pohod nemške armade proti Suez in Indiji.

Turčija je tedaj z vso odločnostjo izjavila, da se bo takemu poskusu uprla. Na turško bolgarski meji je razvrstila pol milijonsko armado, uvedla v teh krajih obsedno stanje in predlagala dalekosežno zvezo balkanskih držav. Tega odločnega koraka gotovo ni napravila brez vednosti Rusije. Nato je sledil obisk ruskega prvega tajnika v komisariatu za zunanje zadeve Sobovljeva pri bolgarskem carju Borisu. Bolgarija ni pristopila k trojnemu paktu in govorice o nemškem pohodu čez Balkan so prenehale. Balkan je ostal miren in vojaški strokovnjaki so pričeli pisati o nemškem vdoru na angleško otočje. Neposredna nevarnost, da bi se balkanske države zapletle v vojno je bila odstranjena. Niti pretirane vesti o prihodu ve-

likih nemških trup v Rumunijo niso mogle spraviti balkanskih narodov iz ravnotežja. Naša država stoji slej ko prej trdno na stališču popolne nevtralnosti.

Začetkom tega meseca je povzročilo zopet večje razburjenje potovanje bolgarskega predsednika vlade Filova v Nemčijo. Časopisje je domnevalo, da je nemška diplomacija obnovila poskus, da pridobi Bolgarijo za trojni pakt in da izvede sedaj jesensko zamisel za morebiten pohod v Malo Azijo. Toda ko je bil te dni zaključen dalekosežen gospodarski sporazum med Nemčijo in Rusijo, ki velja do 1. avgusta letošnjega leta, se lahko smatra, da ne bo Nemčija ničesar podvzela v tem času tam, kjer ima Rusija svoje interese. In da ima na Balkanu zlasti na Dardanelah velike interese, to je že večkrat pokazala.

Tudi turški listi pišejo, da bo ostal Balkan še nadalje izven vojne. Bolgarija bo še naprej ostala nevtralna, prav tako ne bo spremenila svojega nevtralnega stališča Jugoslaviji, ki čuječe opazuje dogodke okrog sebe.

■ V Angliji so pred nedavnim usmrtili dva nemška vohuna, ki sta prispela preko Rokavskega preliva za časa nemške invazije v Holandijo, ko je mnogo Holandcev zbežalo v Anglijo. S seboj sta imela vohuna, ki sta se izdajala za Holandca, velike vsote denarja in radijsko oddajno postajo, teško pičlih 400 gramov, ki jo je imel eden izmed vohunov montirano v ročno palico. S pomočjo tega radijskega oddajnega aparata sta usmrčena vohuna obveščala Nemce o uspehih njihovih zračnih napadov.

■ V afriški pokrajini Tunisu je zdaj po 40. letih prvič zapadel sneg. Mraz se je razširil prav do južne Tunizije.

■ Angleška vlada je opozorila prebivalstvo, ki živi ob obali, da naj se iz varstvenih razlogov čim prej preseli v notranjost Anglije. V Londonu namreč prej ali slej pričakujejo nemški vdor na angleško otočje.

■ 8. januarja je po daljšem bolehanju umrl ustanovitelj skavtizma Baden Powel, ki je v pretekli svetovni vojni naredil angleški vohunski službi velike usluge (najbrž potom svetov-

ne skavtske organizacije). Skavtstvo goje v prvi vrsti meščanski otroci, ki si po gozdomu in po svojih taborih domišljajo, da žive svobodno in prirodno življenje, čeprav niti ne vedo, kaj je kmet in kmetijstvo in se kmetskega načina življenja najbolj boje.

■ V preteklem letu je zapustilo Italijo preko pet tisoč židov.

■ Švedska vlada je izdala odredbe, ki nagibljejo k prohibiciji. Zdaj je na Švedsko prepovedano uvažati vino in druge opojne pijače.

■ V Rimu je neki poštni uradnik iz poštne avtomobila ukradel okrog milijon lir in vrečo s tem denarjem skril v svojem stanovanju. Storilca so nekaj ur po tem dejanju izsledili.

■ V južnoameriški državi Boliviji so se dalj časa mudili italijanski vojaški strokovnjaki, ki so poučevali bolivijsko vojsko. Zdaj so se morali vrniti v domovino, kamor jih je pozval Mussolini.

■ Med Rimom in Locarnom je bil obnovljen letalski promet. Letala vozijo na tej progi vsak dan po enkrat.

■ Sredi januarja se bo v Bukarešti ponovno sestala rekonstruirana podonavska komisija, ki se je bodo udeležili predstavniki Rusije, Nemčije, Italije in Rumunije. Temu sestanku pripisujejo izreden pomen, kajti izvedelo se je, da Rusija vztraja na tem, da si ji priznajo ob izlivu Donave iste pravice kakor Nemčiji.

■ Angleži v svojih poročilih pravijo, da se požare, ki jih povzročijo nemške letalske bombe, najlaže gasi s peskom.

■ Munijske tvornice v USA izdelajo na dan 200.000 kg brezdimnega smodnika.

■ Turška policija je izgnala iz Turčije vse vzgojiteljice (guvernantke) nemškega porekla.

■ Od pričetka vojne so v Londonu našli za 1180 ur letalskih alarmov.

■ Na Bolgarskem je dobila neka ulica v črnemorskem mestu Varni ime po v tej vojni padlem italijanskem letalskem maršalu Italu Balbu.

Kogar pa vodijo pri delu kratkovidne strasti, mržnja in sovraštvo, mora vedeti naprej, da je njegovo delo zapisano smrti in propasti. Le kar je porojeno iz ljubezni, pravičnosti in nesebičnosti, je zgrajeno na trajnih temeljih.

Ljudje so izraz časa in razmer. Zato smatramo, da je mogoče ozdraviti in rešiti združeno misel samo z novimi mladimi ljudmi, ki niso obremenjeni z vsemi strašnimi grehi preteklosti. Mladina je poklicana, da prevzame odgovornost za lepo združeno misel, ki je bila tako hudo omadeževana, in da vzame v svoje roke njeno organizacijo, predno ji bo zadan še hujši udarec. Prevelike so te vrednote, da bi jih smeli pustiti brezbržno propasti. Mladina bo nosila težo bodočnosti, kakršna se danes ustvarja. Zato kličemo današnjikom: Pazite! Mladini pa — naprej!

Lojze Tomažič

Preroditev združništva

V eni izmed zadnjih številčk Kmetkega lista sem že omenil nujno potrebo o preureditvi gospodarskega življenja, ki naj se nasloni na združništvo v celoti. Rekel sem, da zadruga ne morejo vršiti svoje prave gospodarske in socialne naloge, ako ne delujejo v združnem duhu in ako se celokupno javno življenje ne razvija po socialnih načelih. Združeno delo je v kapitalističnem gospodarskem sistemu silno težavno. Iz nešteti primerov moremo ugotoviti, da se združna misel ni mogla razviti in da je v praktičnem življenju skoraj na vsej črti podlegla sebičnemu kapitalističnemu duhu. Nekateri združni polomi, katerih sanacijo mora nositi ves narod in bo morala vsa generacija trpeti zaradi njih, nam pričajo, da v združnem življenju ni nekaj v redu, da se je ponekod vanj naselila gniloba in da predstavljajo razne podpore le težka narodna bremena brez pravega haska. Združna misel pa je bila najtežje prizadeta, ko se je pričelo ustanavljati strankarsko združništvo kot konkurenca prvemu narodnemu združništvu, katerega sta pričela ustanavljati brata Vošnjaka po Štajerskem.

Hude združne zablode so imele kmalu neprijetne posledice v novo ustanovljenem strankarskem združništvu. Že pred vojno mu je morala priskočiti na pomoč dežela kranjska s težkimi milijoni, a po svetovni vojni ga je slična akcija s stotilijonskim prispevkom rešila pri življenju. Enostransko gledanje na združno organizacijo je še bolj kompromitiralo združno misel.

Sedanje združništvo je ponekod ostarelo in okostenelo. Nima nobene prave pogonske sile, ker so se vrinili vanj ljudje, katerih osebni interesi so vse pretesno vezani z življenjem in razvojem zadruge.

Velika združna misel je zašla v slepo ulico in je tako vklenjena v kapitalistično miselnost, da jo kapitalisti in zasebna podjetnost uspešno pobijata. Stiske sedanjega časa bi morale združno organizacijo sprostiti, jo napraviti kot rešilno obliko za zadovoljitev vseh nujnih narodnih potreb.

Dobro vemo iz zgodovine, da nobena stvar ni večna. Vse, kar človek ustanovi, kar človek napravi, je zapisano smrti, ako ni zvezano z večnimi moralnimi zakoni in krščanskimi nauki.

Človeške zablode se v zgodovini strašno maščujejo. In vsak dalekovidni narodni delavec se ravna bolj kot kdo drugi po znanem latinskem pregovoru, ki pravi, da se mora pri vsakem delu gledati na konec.

Vojna v Albaniji

Kljub ostri zimi se boji v Albaniji razvijajo še nadalje z vso silovitostjo. Kakor posnemamo po grških poročilih, so grške čete po hudih bojih zavzele Klisuro. Pri tem so Grki zajeli okrog 600 italijanskih vojakov ter dokaj vojnega materiala vseh vrst, vmes tudi 5 topov, več tankov, havbic in pušk.

Italijanske čete se sedaj umikajo proti Beratu. Domnevajo, da se bodo Italijani utrdili na novih položajih šele tik pred Beratom. Tudi Grki prodirajo po zavzetju Klisure dalje proti Beratu. Po grških podatkih je bila bitka za Klisuro najhujša med vsemi dosedanjimi boji v Albaniji. Tudi italijanski ujetniki sami zatrjujejo, da je bil napad strašen. Grki, ki so mesto obkolili, so ga napadli hkratu z vseh strani. Najprej so obsuli italijanske postojanke z ročnimi granatami, nato pa so prešli v na-

skok ter v boju na nož zavzeli mesto.

Prodirajočim grškim četam pada še vedno v roke nasprotnikov vojni material in tudi novi ujetniki iz vrst tistih vojakov, ki na umiku zaostajajo zaradi težko prehodnega ozemlja in drugih nepravil.

Po zavzetju Klisure, so se začeli hudi in srditi boji za Tepeleni, ki ga imajo Grki do sled z dveh strani obkoljenega. Tudi severno od Himare so v teku siloviti boji. Italijani branijo vztrajno strateško važne planinske postojanke. Po ogorčenih borbah in velikih izgubah na obeh straneh so grške čete nedavno tu zavzele strateško važne višine in tri manjše vasi ter prodirajo sedaj dalje proti Džormi. Tudi na odseku ob Ohridskem jezeru so se boji zadnje čase zaostri. Bistvenih sprememb pa ni tu niti za to niti za ono stran.

Kakšna je bila Bardia

Po padcu Bardie so Angleži že obkolili drugo važnejšo italijansko trdnjavo v Afriki Tobruk, o katerem pravijo vesti, da je še bolj utrjen kot je bila Bardia.

V glavne mnas bo zanimalo dejstvo, da si v bistvu stojita v Afriki nasproti dve »puščavski liniji«, kakor bi lahko nazvali angleške in italijanske utrdbe v egiptski in libijski puščavi. Obe črti sta na več krajih prekinjeni. Včasih kar za 100 km. Temu so vzrok puščavske pustinja, v katerih ni mogoče graditi nikakih strateških utrdb. Zato prihajajo v Afriki do izraza le posamezne večje utrdbe ko Fort Capuzzi, Sidi Barani, Bardia, Tobruk, Bomba, Derna, Tekra, enBgazi, Kasr itd. Večina teh trdnjav leži ob Sredozemskem morju, edina večja sredi puščave pa je že omenjeni Fort Capuzzo, ki pa so ga Angleži že pred tedni zavzeli. Ker torej ta-

ko zvane utrdbene črte niso strnjene, je bilo potreba okoli vsake posamezne trdnjave zgraditi samostojno obrambno linijo, ki obstoja v Afriki v glavnem iz zunanjih in notranjih naprav. Seveda mora biti temu primerno zgrajena tudi utrdba sama, ki naj bo več ali manj avtonomno telo.

Italijani so svoje utrdbe postavili zelo spretno na visoke puščavske ravnice. Večinoma so iz železobetona. Okrog in okrog so razpostavili množico španskih jezdecov in podobnih zapor, širokih 6, globokih pa okoli 5 metrov. Med zunanjo in notranjo obrambno črto je postavljenih vse polno naprav, ki naj čim bolj ovirajo prodiranje tankov. Te ovire so visoke preko 5 metrov, na obeh straneh pa je postavljeno vse polno strojniških gnezd.

Padec Bardie bo značil za Angleže popoln vojaški uspeh šele takrat, ko bodo britanske čete zavzele še nekaj važnejših trdnjav ob Sredozemskem morju. Zdaj je na vrsti utrjeni Tobruk, ki pa je že, ko prej Bardia odrezan od vsake pomoči tako iz italijanske Afrike, kakor iz Italije same. Tekom današnje vojne so ponekod vstali glasovi, da slovita angleška mornarica ne pomeni več tistega, kar je pomenila v pretekli vojni in še nekaj stoletij pred to. To mnenja je napačno.

■ Treba je priznati, da so Angleži v marsičem res častem narod. To dokazuje, da doslej (vtrj vojni) ni bil še noben Anglež kaznovan zaradi veieizdaje.

■ Antonescova vlada v rumunski Bukarešti je prepovedala izvoz žita in ovsa.

■ En milijon Londončanov stalno spi v javnih zakloniščih.

Grški oficir podučuje rekrute v puški. Poduk traja le nekaj tednov, nakar se vojaki takoj uvrste v bojne črte na fronti

OPOZORILO ZARADI TUJIH LETAL

Mestno poglavarstvo v Ljubljani je izdalo naslednje opozorilo:

»Zadnji čas se je že ponovno dogodilo, da so se letala tuje narodnosti pojavila nad ozemljem Jugoslavije. Da se v bodoče prepreči, da bi tuja vojna letala kršila našo nevtralnost in poškodovala naše ozemlje, je izšla naredba, po kateri morajo v bodoče v vsakem takem primeru stopiti v akcijo vsa naša protiletalska sredstva. Ker ob takih prilikah niso izključene nesreče, opozarjamo vse prebivalstvo, naj se v lastnem interesu v vsakem primeru udeleževanja naše aktivne protiletalske obrambe nemudoma zateče v hiše, oziroma v zaklonišča.«

ŠTEVILO HRVATOV V TUJINI

Po podatkih »Seljaškega doma« se nahaja v Severni in Južni Ameriki okrog 775.000 Hrvatov, v Afriki 5000, v Avstraliji 15.000, v Aziji 235.000, v Novi Zelandiji 5.000. V evropskih državah jih je okrog 100.000 in 350.000 jih prebiva v Italiji, Nemčiji in Madžarski kot narodne manjšine. Po cenitvah Seljaškega doma bi živel izven Jugoslavije okrog poldruga milijona Hrvatov.

■ Za pravoslavni božič je bolgarski kralj Boris III. porinil okrog 300 kaznjencev.

■ Ob priliki enega izmed poslednjih nemških letalskih napadov sta bili v Londonu poškodovani med drugimi poslopji tudi poslopji angleške poročevalske agencije Reuterja in in dnevnika »Daily Telegrapha«.

■ Holandska tvornica papirja v Basaldelli je zgorela, škoda pa znaša preko 300 tisoč lir.

■ V italijanskem prelestnem mestu Napoli se je primerila huda nesreča. Plaz kamenja je zasul 14 ožganov.

■ Turška vlada na moč podpira akcijo za povečan pridelek bombaža. Tudi mi dobivamo del bombaža iz Turčije.

■ Znameniti francoskih in spleh svetovni filozof Henri Louis Bergson, je na dan treh kraljev v Parizu umrl. Bolehal je že dalj časa in je večino zadnjih let prebil v postelji. Rojen je bil 1859 v Parizu kot sin iz Irske priseljenega trgovca. V njegovih žilah je teklo nekoliko ži-

dovske krvi, kar pa vsekakor ne sme preslepiti tudi najčistejšega arija, da bi šovinistično in histerično zanimal Bergsonove velike zasluge za filozofsko znanost. Bil je velik duh. Izšolal se je v rodnem mestu in postal književni zgodovinar, a se je kmalu povzdignil do enega najuglednejših filozofskih pisateljev na svetu. Kot tak je postal l. 1900 filozofski predavatelj na slovitom Collège de France v Parizu. Umrl je v visoki starosti 81 let, šteti pa ga moramo med najvišje duhove človeštva. Imel je na svoje sodobnike, še bolj pa na bodoči rod človeštva velikanski kulturni vpliv. Spomin mu! Ž. J.

■ Angleški guverner Gibraltarja, sir Oliver Liddell je nedavno odpotoval z letalom v Anglijo, da se pogovori o morebitnih strateških ukrepih. Pred njim je bil guverner Gibraltarja sedanji maršal Ironside.

■ Polkovnik Ganev, ki se je lani mudil v Nemčiji ter proučeval tamošnja taborišča, tudi konstrukcijska, je zdaj z dekretom, ki ga je podpisal bolgarski car Boris III., postal brigadni general...

■ Najbrže vas bo zanimalo, da imajo v Svici samo enega državljanja — črne polti. Je to zamorec, hotelski sluga, doma iz Sudana.

■ Rusija hoče svojo vojsko na vsak način čim boljše izvežbati. Rusko-sovjetska vojska vr-

ši manevre tudi zdaj, ko vlada po vsej Rusiji zelo huda zima. Ruski generalni štab pravi, da se morajo sovjetski vojaki čim bolj utrditi proti grozotam znanega ruskega mraza.

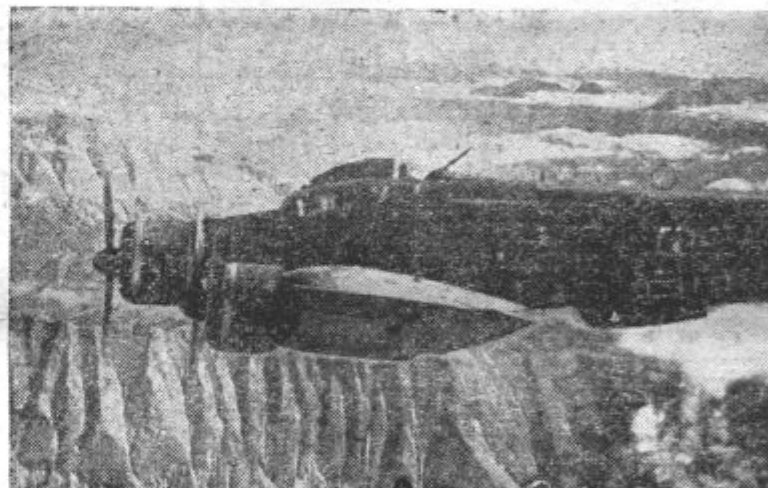
■ Avstralski ministrski predsednik Menzies je izjavil, da bo Avstralija čim bolj podpirala Veliko Britanijo v boju proti fašističnim silam. V kratkem bodo Avstralsci odposlali v Anglijo še eno eskadrilo letelih trdnjav, ki ji poleg ameriških tvornic izdelujejo tudi v avstraliji.

■ Nekateri vesti pravijo, da se bo v kratkem vršila romunsko-madžarska konferenca, ki naj bi rešila vsa sporna vprašanja med obema državama.

■ Pétainova vlada je izdala nalog, da nujno vsi tisti, ki v Vichyju začasno niso zaposleni, to začasno glavno mesto Francije zapustiti. Pod to nalog bo zapadlo okrog 30.000 oseb, a prebivalcev Vichyja je okoli 105.000.

Ko prečitaš Kmetski list

pokažite ga zanesljivo svojim sosedom. Opozorite jih na vse važnejše članke, ki so pisani v duhu kmetskega pokreta. Ne bo Vam treba tega ponoviti trikrat, pa boste imeli pridobljenega novega naročnika!

Italijanski bombnik v poletu nad grškimi planinami. Poleti nad skalovitim gorskim svetom so seveda vselej težavni in pomenijo močno tvegano početje

O Egiptu

Egipt se razprostira na površini 1.000.000 kv. km, na katerih biva skoraj 16.000.000 prebivalcev. Rodne zemlje je malo, saj je pustinja za 96 odstotkov. Tam seveda ne more nikdo bivati. Edini morebitni prebivalci so preseljujoči se Arabci oz. Beduini (Beduin pomeni sin puščave — iz arabske besede bedavi). Ob gornjem toku obeh Nilov prebivajo še napol svobodna plemena črncev, ki se živijo s tropskimi sadeži in lovom po džunglah. Love pa tudi po reki Nilu, kjer je glavni plen zlasti mnogo povodnih konj (hippopotamus amphibius).

Ostali prebivalci egiptске dežele živijo večinoma v dolini reke Nila, kjer je največ plodne zemlje. Egiptsko prebivalstvo živi v glavnem od pridelkov Nilovega obalolinja. Ves ta dolinski predel Egipta je gosto naseljen in pride preko 400 prebivalcev na 1 kv. km.

Zapadno od Nila je Zahodna puščava, ki se razprostira 600 km daleč, vprav do italijanske libijske meje.

Posejane zemlje je v Egiptu 35.000 kv. km. Poljedelstvo je glavni temelj gospodarstva v Egiptu. Obširna polja in njive večinoma namakajo umetnim potom, kajti v tej afriški deželi je malo padavin, kolikor pa jih je, zaradi velike pripeke hitro shlapijo. Zato je potrebno umetno namakanje. Glavni poljedelski pridelki so bombaž, pšenica, ječmen, krompir, boba, riž in drugo.

Zivinoreja je slabo razvita, ker zaradi pustinj ni dovolj pašnikov. V glavnem goje Egiptčani kamele, drobnico, pa tudi konje. Cenijo,

da je v Egiptu okrog 120.000 velblodov, milijon glav drobnice in okoli 60.000 konj.

V Egiptu je polno bombažnih plantaž, ki oskrbujejo poleg bombaža iz Avstralije (glej: Razno o Londonu!) angleško tekstilno industrijo. Izvoz iz Egipta je močan. Na bombaž odpade 95 odstotkov.

Industrije je malo; kar jo je, je v glavnem po mestih kot so Kairo in Aleksandrija. Glavni podjetniki in industrijalci so Angleži, ki imajo v bližini Sueza nekaj prečiščevalnic nafte, na znani gori Sinaj pa rudnik mangana. Več je podjetij s čiščenjem bombaža. Teh je okrog 125.

Glavno mesto Egipta je Kairo, ki ima 1.307.000 prebivalcev. Za njim pride pristaniško mesto Aleksandrija s 682.000 prebivalci. Aleksandrija je zelo staro mesto, znano v zgodovini še iz starega veka. Ustanovil jo je 131 leta pr. Kr. makedonski cesar Aleksander Veliki. Zato se mesta imenujejo po njem. Aleksandrija je veliko trgovsko pristanišče in glavna baza angleške sredozemske mornarice. Aleksandrijo so že večkrat (v sedanji vojni) bombardirali italijanski letalci, saj je to veliko pristaniško mesto glavna straža Sueškega prekopa. Z Aleksandrijo je povezana tudi vsa egiptska trgovina.

Poleg tega velikega pristanišča so utrdili Angleži tudi več drugih važnih postojank, med katerimi so omembe važne posebno Matruh-Marsa, Sollum, Buk-buk, Suez in Port Said.

Vojaška sila Egipta je znašala v začetku sedanje vojne 50.000 vojakov in oficirjev, eno motorizirano divizijo in odrede sudanskih črncev (Sudan = iz arabske besede asuad, kar po-

meni črn; torej bi Sudanu po naše rekli Dežela črncev).

Egipt ima tudi lastno vojno mornarico, ki jo sestavljajo tri obalne križarke, ena patrolna ladja in vrsta drugih manjših edinic obalne službe.

Egipt je bil v starem veku na visoki kulturni stopnji. Od tam je doma papir, soda in še mnogo drugih stvari. Iz egiptanske zgodovine poznamo tudi mumije, zlasti pa slovite piramide, sfinge, obeliske in hieroglifsko pisavo. Največja piramida je Keopsova, visoka okrog 175 metrov. Leži pri vasi Gize. Nekdaj so Egiptčani balzamirali tudi krokodile in častili mnoge živali ko bogove, n. pr. ihnevmona. To je žival, katere črevo izloča prijetno dišečo snov, ki so jo stari Egiptčani uporabljali za parfume. Iz Egipta je doma tudi fevdalizem, pri starih Egiptčanih pa že od prvih početkov zapažamo sistem najkrutejšega suženjstva. V glavnem so tvorili razred sužnjev kmetje, imenovani v Egiptu felahi.

Nadaljnja zgodovina Egipta ni kdove kaj pestra. Marsikomu je poznan Napoleonov zgodovinski pohod v to afriško deželo, ki se je končal z delnim neuspehom. Pomen Egipta kot enotne pokrajine se je pokazal šele z otvoritvijo Sueškega prekopa, katerega je l. 1869. dogradil francoski inženir Ferdinand Lesseps. Egipt je tedaj spadal pod vrhovno oblast turškega sultana. Leta 1876. je Velika Britanija, ki je skrajša Sueškemu prekopu silno nasprotovala, od Kediva pokupila delnice Sueške družbe in si tako utrdila nadzorstveno oblast nad

PREHRANA PREBIVALSTVA

V Beogradu se je že pred božičnimi prazniki pričela konferenca o prehrani prebivalstva. V petek se je konferenca nadaljevala. Na konferenci sodelujejo zastopniki ministrstva za trgovino, Prizada, direktije za prehrano, zastopniki hrvatske banovine, Pogoda in Prevoda. Na dnevnem redu so bila vsa vprašanja, ki se tičejo prehrane prebivalstva. Najvažnejše je vprašanje razširjenja prisilnega odkupa pšenice in koruze na vso državo, racioniranje potrošnje kruha in moke, priznanje monopola Prizada za promet s pšenico in pšenično moko, določitev kontingentov oljaric, ureditev poslovanja vseh ustanov, ki so v zvezi s prehrano prebivalstva, osnivanje vrhovnega komisariata in posebnega voditelja za prehrano. Sklepi konference še niso bili objavljeni.

Kmetska mladina

DRAMLJE

Na Štefanovo je naše Društvo kmetskih fantov in deklet z velikim uspehom igralo igro »Bele vrtnice«. Bili so z igro zadovoljni igralci in gledalci, kar nas vzpodbuja, da se bomo v kratkem zopet pokazali na odru. Mimogrede omenjamo, da se tudi vseh drugih panogah prosvete pridno udejstvujemo in hočemo dokazati, da smo organizacija mladega vaškega rodu. Stremimo za izobrazbo in splošnim napredkom, kar dosegamo z velikim uspehom.

LJUBLJANA

V soboto, dne 11. januarja t. l. je imel sejo izvršilni odbor Zveze kmetskih fantov in deklet, ki se je ob tej priliki konstituiral. Izvoljeni so bili posamezni načelniki odsekov in sprejeti sklepi o zimskem delu. Drugi dan, v nedeljo, dne 12. januarja, je imel sejo glavni odbor Zveze kmetskih fantov in deklet, ki je razpravljal o vseh sklepih zadnjega Zvezinega

občnega zbora. Sprejet je bil sklep, da se v zimski sezoni v okviru Zvezinega minimalnega načrta med drugim izvršijo po vseh okrožjih razni tečaji, ki so nujni za razvoj naše organizacije. Izvršila se bo rajonizacija delokrogov posameznih funkcionarjev in revizija društev kmetskih fantov in deklet. Glavni odbor je sprejel važne sklepe za nadaljnje delo Zveze kmetskih fantov in deklet, ki bodo imeli velik pomen za napredek našega kulturnega gibanja in s tem tudi za napredek našega podeželja in vseh vaščanov.

GRAHOVO

Naše Društvo kmetskih fantov in deklet je na sveti večer, 24. decembra 1940, s prav dobrim uspehom uprizorilo igro »Vrnitev« v tukajšnjem Sokolskem domu. Dvorana je bila polna. Pred igro je tov. Lojze Ule recitiral Danevovo pesem »Božič 1940« in v kratkih besedah orisal položaj in stanje v letošnjem božiču. Posetniki igre so bili z izvajanjem zelo zadovoljni in so nam ponovno priznali, da smo na pravem potu in da gre vse naše delo samo k enemu cilju, kako prosvetno in kulturno dvigniti slovensko vas.

FRANKOLOVO

Naše društvo Kmetskih fantov in deklet je 6. t. m. ponovilo igro »Zadrega nad zadrego«. Ta dan ni bilo večernic, toda kljub temu je bila udeležba polnoštevna in obisk nad vse zadovoljiv. Prišli so domačini in od drugod. Predvsem moramo pohvaliti društvu KFID iz Vojnika in Škofje vasi, ki so prišli v zelo lepem številu. Videli smo tudi naše prijatelje iz Črešnic, Stranic, Sveke in Nove cerkve. Naše društvo obvešča vse svoje članove, da bo vsako sredo zvečer sestanek članstva v društveni sobi.

SV. BOLFENK PRI SREDIŠČU

Preteklo nedeljo je imela svoj občni zbor sadjarska podružnica, katerega se je udeležilo lepo število sadjarjev. Podružnični funkcionarji so poročali, da je med letom bilo 9 sej, 2 izleta, 2 članska sestanka, članov je bilo 43, denarni promet je pa znašal 14.671 din. Podružnica je nabavila prevozno drevesno škropilnico in dru-

go orodje in škropiva, zgradila pa je tudi veliko sadno sušilnico, ki še pa ni popolnoma dograjena. Pri volitvah je bil izvoljen enoglasno stari agilni odbor s predsednikom Joškom Tomažičem na čelu. V novem letu je predvidena dograditev in oprema sadne sušilnice in prireditev sadnega ogleda in razstave, če bo se predvidena sadna letina obnesla.

× **Živilske karte** so že upeljali po nekaterih krajih naše države. Tudi v Sloveniji smo jih dobili za petrolej. Za živila se nam tudi obetajo. Menda so že natiskane. Vrše se sedaj popisi družin, nakar bodo razdeljevali živilske karte. Najprej jih dobe seveda v mestih.

■ **Vsa Francija je močno zasnežena.** Ponekod so zameti tolikšni, da je onemogočen vsakršen promet.

Nemški štuka (strmoglavec) zadet pri svojem napadu na sovražne cilje.

Suezom. Leta 1882. je bil Egipt od Angležev okupiran in je bil do 1922. leta angleška kolonija. Leta 1922. so morali Angleži formalno priznati egiptsko neodvisnost. Do tega je prišlo zaradi močnega nacionalističnega pokreta Egiptčanov, ki so težili po samostojnosti in neodvisnosti od angleških lordov in veletrgovcev. Glavni predstavniki tega pokreta so **vafdisti**, ki predstavljajo nacionalno meščanstvo, srednje posestnike in širše sloje izobraženstva. Vendar se je od te stranke odcepil del pristašev, ki so si leta 1938. osnovali lastno stranko, imenovano **Saadi Vafi**.

Politično življenje Egiptčanov se odraža še v drugih političnih strankah. »**Liberalno-ustavna stranka**« zastopa meščanske sloje, ki so povezani s tujim kapitalom in z izvozniki bombaža ter z bogataši in veleposestniki. Stranka »**Šaab**« je konservativna in reakcionarna, sovražno razpoložena na vsakem napredku. V njej so včlanjeni uradniki in religiozni mohamedanci. Aristokrati in egiptski kapitalisti se družijo največ v stranki »**Itihad**«, ki je razumljivo reakcionarna in posebno pobija vse sveže in nove ideje egiptске mladine.

Takoj po otvoritvi Sueškega prekopa se je pričela med imperialnimi in imperialističnimi silami napeta borba za Egipt, skozi katerega ozemlje gre Sueški prekop, glavna prometna zveza Evrope z Vzhodno Afriko, Azijo in Avstralijo. Zaradi Sueza je bila na Veliko Britanijo ljubosumna posebno Italija, v kateri se je prebudila imperialistična žilica za časa ministrovanja **Crispija** (1887—1896). Preobljudena Italija je na vsak način potrebovala kolonij, a so jo n. pr. glede Tunisa prehiteli Francozi. Si-

cer se je v Tunis izselilo precej Italijanov, nadaljnje vseljevanje pa je preprečila francoska vlada. Italijani so še danes zaradi tega jezni na Francijo in spomnimo se samo na nedavne italijanske zahteve po Tunisu. Italija bi namreč hotela imeti ali vsaj nadzorovati ves sredozemski predel sveta. Zato ji ne gre v račun, da gospodujejo Egiptu in zlasti Suezu Angleži, Tunis in Maroku pa Francozi, dočim se mora ona sama zadovoljevati z nedonosnima Libijo in Tripolitanijo. Ker torej ni bilo drugega izhoda, je nastopil italijanski imperializem pot v Eritrejo in Somalijo. Italija je tedaj prisilila tudi Abesinijo, da je morala priznati italijanski protektorat, katerega pa so se Abesinci kmalu otreli in leta 1896. v **bitki pri Adui** popolnoma uničili italijanske osvajalne čete. V Italiji je izbruhnil val ogorčenja in ministrski predsednik Crispi je moral odstopiti. Italijani so zaradi opisanih dogodkov daljšo dobo mirovali, toda na kolonije še vedno niso pozabili misliti. Hud imperialističen **»4** je pograbil Italijane ponovno leta 1911, ko je njihova vojska napadla Turčijo in ji odvzela Tripolitanijo v severni Afriki.

Nekoliko se je Italija skušala rešiti iz svojih kolonijskih stisk in zadržev s stalno ponavljanjem željo po enakopravnosti v upravnem svetu Sueškega prekopa na kar pa Angleži in Francozi seveda niso hoteli in nočejo pristati. Hud udarec je dobila Italija tudi ob priliki svojega napada na Abesinijo (1935), ko je morala angleško-francoski sueški družbi plačevati ogromne pristojbine za prevažanje vojaštva in vojaškega materiala skozi Sueški prekop.

Vse to in še nekaj drugih dejstev je zavedlo Mussolinijevo Italijo v vojno proti Veliki

Britaniji. To nam potrjuje pismo, ki ga je pred vstopom Italije v sedanjo vojno poslal angleškemu ministrskemu predsedniku Churchillmu Mussolini.

Velika Britanija je boj z Italijo sprejela in strnila silo svojih čet v Egiptu, dočim so se pripravili Italijani na borbo v Libiji, kjer so zgradili vse polno trdnjav. Italijanske delovne čete pa so zgradile poleg povedanega še 1800 km dolgo avtomobilsko cesto, ki spaja tripolitansko-tuniško in egiptsko-libijsko mejo.

Velika Britanija je že dolgo budno pazila na italijansko počenjanje v Libiji in Tripolisu, kjer so Italijani zgradili trdnjave in utrdbe kot n. pr.: Fort Capuzzo, Bardia, Tobruk, Bomba, Derna, M. Luchi, M. Susa, Tolmeila, Tekra, Kasr, Hibrit, Bishrit, Mesurata, Lebda in zlasti glavni mesti ter oporišči Bengasi in Tripoli.

Pripravili so se tudi Angleži. Najprej so l. 1936. sklenili z egiptsko vlado pogodbo, na podlagi katere odstopa Egipt vse strateško važne točke svojega ozemlja v roke Velike Britanije. Poleg tega smejo Sueški prekop preletavati le angleška letala.

V začetku te vojne je bilo v Egiptu okrog 100.000 britanskih vojakov, ki so bili večinoma iz Palestine, Indije, Avstralije in Nove Zelandije. Poveljnik teh čet je bil general Wawell.

■ **Glasovi, ki prihajajo iz Moskve**, pravijo, da bodo tam izdali več prevoda iz srbskega, hrvatskega in slovenskega leposlovja.

■ **Fašistična organizacija Dopolavoro** je poklonila italijanskim bojnikom v Albaniji in Afriki 75 tisoč raznih darilnih omotov.

Vojna in svet

MED RUSIJO IN NEMČIJO je bila koncem pretečenega tedna sklenjena nova trgovinska pogodba, ki sta jo podpisala v Moskvi ruski komisar za trgovino Mikoja in odposlanec nemškega zunanjega ministrstva dr. Schnurre. Nova pogodba določa za dobo veljavnosti pogodbe uvoz znatne količine ruskega blaga v Nemčijo. V prvi vrsti bo Rusija dobavljala Nemčiji velike količine žita. Te dobavke omogoča Rusiji velik presežek izredno dobre žitne letine 1940, ko se je na ozemlju Sovjetske unije pridelala rekordna količina sedem milijard pudov (112 milijonov ton) žita. Nadaljnjo najvažnejšo postavko ruskega izvoza v Nemčijo predstavljajo mineralna olja, vsakovrstna mazalna olja in masti, težka olja in nafta. Nadalje bo Rusija dobavljala Nemčiji velike količine bombaža ter mnogo vsakovrstnih rud, v prvi vrsti manganove rude.

Nemčija bo nasprotno izvažala v Sovjetsko unijo v prvi vrsti stroje, orodje in druge industrijske proizvode. Količine medsebojne izmenjave blaga, ki jih določa novo sklenjena pogodba, znatno presegajo količine, določene v doslej veljavnem trgovinskem dogovoru.

V zvezi s sklenitvijo nove trgovinske pogodbe med Sovjetsko unijo in Nemčijo objavljajo moskovska »Izvestija« uvodnik, v katerem naglašajo velik pomen sklenjene pogodbe za utrditev prijateljskih vezi, ki spajajo Sovjetsko unijo in Nemčijo. Odkar je bil v avgustu 1939 sklenjen nemško-sovjetski nenapadalni pakt, so se odnosi med velikima sosednima državama razvijali v ozračju prijateljstva ter medsebojnega zaupanja. Tako Sovjetska unija, kakor tudi Nemčija sta zmerom z vso vestnostjo izpolnjevali določbe medsebojno sklenjenih dogovorov, kar je rodilo zelo dobre sadove za obe državi. Spoštovanje sklenjenih pogodb pa je na drugi strani ustvarilo tudi trdne pogoje za bodoči razvoj medsebojnih odnosov, za poglobitev gospodarskega sodelova-

nja, kakor tudi za utrditev dobrega sosedstva in prijateljskih vezi med obema državama. Potovanje predsednika sovjetske vlade in zunanjega ministra Molotova v Berlin se je izkazalo kot zelo plodonosno za rajširjenje sovjetsko-nemških stikov. S tem potovanjem je bil storjen tisti važni korak, ki je nato omogočil naglo razširjenje ter ureditev vseh gospodarskih vprašanj, kakor tudi dokončno utrditev nove mejne črte.

ŠE TRI NOVE POGODBE

Poleg obsežne gospodarske pogodbe med Rusijo in Nemčijo so bile ob tej priliki sklenjene še tri druge pogodbe in sicer:

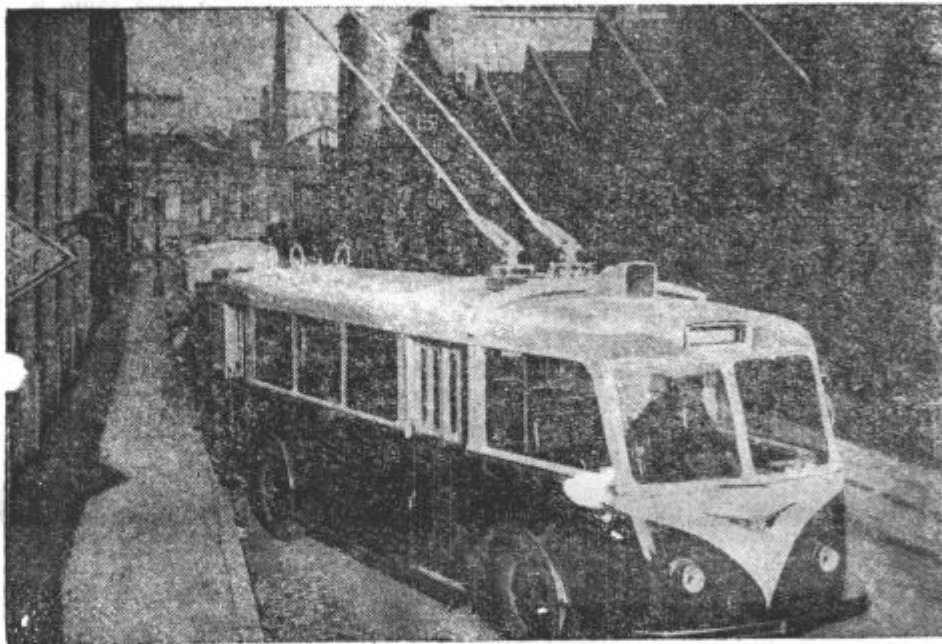
Pogodba o preselitvi Nemcev iz Litve, Estonke in Letonske v Nemčijo ter Litvancev, Rusov in Belorusov iz Klajpede.

Sporazum o ureditvi medsebojnih premoženjskih zahtev v zvezi s tem preseljevanjem.

Pogodba o novi meji med Sovjetsko Rusijo in Nemčijo na področju od dosedanje rusko-nemške meje na ozemlju bivše Poljske do Baltiškega morja.

Sporazum o preselitvi Nemcev s področja nekdanjih baltiških republik ter Rusov in Litvancev iz Klajpede določa, da se bo to preseljevanje opravilo v dveh mescih in pol. Sporazum o premoženjskih zahtevah v zvezi s tem preseljevanjem določa način, kako se bodo izplačale ljudem, ki se bodo izselili iz ene ali druge države, odškodnine za njihovo premoženje. Svoje premičnine bodo lahko odvedli s seboj.

Sporazum o novi meji med Rusijo in Nemčijo na področju med reko Igotko in Baltiškim morjem določa, da bo nova meja potekala tako kakor nekdanja meja med Litvo in Nemčijo.

Moderno vozilo, ki v Parizu nadomešča omnibuse in tramvaje. Je obenem tramvaj in avtobus, toda v prvi vrsti avto na električni pogon

Petras Cvirka:

Bolniki

Petras Cvirka je prav dober litvanski pisatelj. Posebno dobri so njegovi prikazi kmečkega življenja. — Litvanci so narod, ki poleg nas Slovencev edini uporabljajo v svojem jeziku dvojino. Prebivalci Litve so mešanica nekaj narodnosti, v glavnem pa prevladuje slovanski element. Glavni gospodarski panogi sta poljedelstvo in živinoreja. Še pred dobrim letom je bila Litva formalno samostojna republika, ki je kot državna celota merila 53.200 km² in štela 2.183.234 prebivalcev. Bila je pod političnim vplivom Anglije, prav tako kot ostali baltiški državici Estonka (45.200 km²) in Letonska (65.800 km²). Začetkom sedanje vojne so vse te tri države vstopile v Zvezo sovjetskih socialističnih republik. Zaradi vsega tega sem smatral, da je potrebno, da tudi Slovenci pogledamo nekoliko za kulise teh narodov, kjer narodni delavci »tkejo kulturo svojim narodom. — Zabkar Janez.

Sončni žarki so posijali v prazno kmečko dvorišče ko da bi ga hoteli razgaliti. Zidovje bajte, nadstrešnik in streha so bili poornjeni in oglodani od vetra. Za ograjo je na velikem kupu smeti brskalo nekaj petelinov.

Skozi odprta vrata je priteklo na dvorišče mršavo tele in se s slabimi nogami opiralo ob tla. Ko začudeno zaradi svetlobe in prostiranja je plašno gledalo okrog sebe. Kmalu je stopila iz staje ženska, noseč v rokah vedro. Nagnala je teleta nazaj v stajo. Z zapahom je zaprla vrata, nabrala v roko krilo, šla preko

dvorišča, se naposled ustavila in se zagledala v polje.

Dokoder je neslo oko, vsepovsod je videla le poplavljen polja in njive. Nad zmočvirjeno zemljo je ležala grobna tišina, a kriki raznih ptic so jo narejali še bolj mrtvo.

V dalji se je prikazal človek in pritegnil ženskin pogled nase. Poskakoval je zdaj sem, zdaj tja, očitno išoč med lužami suhih mest. Hitro se je približeval vasi.

Mnogo dni je že čakala žena svojega moža, ki je odšel v gozd na delo in že tri tedne ni poslal o sebi najmanjše vesti. Zaradi nenadejanega toplega in južnega vremena se je pričel sneg naglo topiti, pritiskilo pa je tudi deževje, reke so narasle, se razlile raz polj in njiv in voda je razorala mnogo poljskih potov in steza. Kmetje so šli po svojih opravkih le jahajoč na konjih, v mlin in v mesto pa so se upali samo korajžnejši in še ti le v skrajnem slučaju potrebe.

Žena se je bala, da se njenemu možu ni pripetilo kaj hudega. Nekaj časa je nepremično stala in napenjala oči, trudeč se, če bi prihajalca mogoče spoznala po kretnjah. Toda kmalu ji je raz obraz legla globoka bol in postala je nemirna. Človek, ki je v polju poskakoval, je krenil na desno.

Še enkrat se je zazrla čez polje, potem pa je povesila glavo in odšla v bajto. Znotraj je bilo temačno in tesnobno; zaudarjalo je po plesnobi in gnili zelenjavi. Na venec čebule, ki je visel od stropa, je skozi okno posijal pramen svetlobe. Človek, ki je ležal na postelji obrnjen proti zidu, se ni niti obrnil, ampak je zamolklo vprašal:

— Ali je bolje?

— Vedno slabša je. Piti sem ji dala mleka: otroci bi ga pojedli in skledo še oblizali, ona pa se ga ni niti pritaknila...

— Vstane kaj?

— Valja se; na rilčku ji stoji pena, prav kakor da prihaja že najhujše. Bolje je, da jo zdravimo, mogoče ji bomo pa le pomagali. Če bi vedela, da bi je ne ozdravili, bi šla k živinozdravniku...

Človek, ležeč na postelji, se je obrnil k ženski. Bil je star, mogoče pa je izgledal starejši kot je v resnici bil, kajti bil je zdelan in življenja sit. Njegove sive in bolne oči so se zazrle z zaskrbljenim pogledom v žensko.

Svinja se je razbolela nenadoma. Hranili so jo dobro, včasih so ji dajali tudi mleka, ki je bilo pripravljeno za otroke. Samo, da bi se čim preje zredila. Nadejali so se, da jo bodo v kratkem prodali in z izkupičkom lahko kupili za gospodinjstvo najpotrebnejših reči. Niti ene družine ni bilo v vasi, ki ji policija ne bi pretela, da ji bo prodala hišo na dražbi, če v kratkem ne plačajo davkov. Tudi trgovec je zahteval, da se mu poravna dolg za sol in petrolej.

Svinja je bila edino upanje. Vsak njen kilogram je bil že v naprej preračunan in smiselno pretvorjen v denar, ta pa že tudi odveljen na upnike in hišne potrebe.

Strašna kuga, ki je preteklo zimo divjala med svinjami, jih je silno plašila. Podnevi in ponoči je v vasi odmevalo svinjsko kruljenje, v noč pa so zagoreli nešteti ognji: kmetje, ki niso vedeli, kako bi svoje premoženje ohranili, so nenehno klali prasce in svinje. (Dalje)

BOLGARIJA

ne bo podlegla tujim vplivom in ne vplivom ulice v zunanji politiki. Vodila bo stvarno bolgarsko politiko.

Bolgarija je država malih posestnikov in malih kmetijskih gospodarstev. Zato potrebuje svoj red in lasten način življenja.

Bolgarija odklanja vse tuje ideologije. Morda je boljševizem zelo dober za Rusijo, morda narodni socializem dobro odgovarja interesom Nemčije in fašizem interesom Italije, toda to so stvari, ki se ne dajo enostavno presaditi na bolgarska tla.

Tako je izjavil predsednik bolgarske vlade na velikem zborovanju, ki se je vršilo v nedeljo 12. t. m. v Ruščuku.

V AFRIKI

se angleška ofenziva nadaljuje. Angleži poročajo o velikem številu ujetnikov pri Bardii, poleg tega pa so zaplenili tam 368 raznih topov, 26 težkih in 68 lahkih protiletalskih topov, 13 srednje težkih in 117 lahkih tankov ter 708 transportnih vozil.

Na angleški strani se sedaj vrše z vso anglico priprave za zavzetje Tobruka, ki ga imajo Angleži obkoljenega. Tudi z drugih afriških bojišč poročajo Angleži o uspehih.

Italijanska poročila naštevajo razne letalske napade na angleška oporišča, na ladje in pristanišča.

ITALIJANSKE IZGUBE V AFRIKI

Po uradnih angleških podatkih so izgubili Italijani v dosedanjem poteku angleške ofenzive v Zapadni puščavi v Egiptu in Libiji na padlih, ranjenih in ujetih vojaki skupno 80.000 mož. Med ujetniki je 3500 častnikov, med njimi 8 generalov.

Med zaplenjenim in uničenim vojnim materialom je 41 srednjih in 162 lahkih tankov, 589 topov s 300.000 granatami, 600 strojnic, 700 lažjih topov, 11 milijonov komadov lažje municije ter 1700 motornih vozil, od katerih pa jih je zelo mnogo neuporabnih.

TOBRUK PRED PADCEM

Angleške tankovske divizije so že popolnoma obkolile naslednjo italijansko trdnjavo na severnoafriški obali Tobruk. Tudi ta trdnjava je obdana iz dveh trdnjavskih pasov kakor je bila Bardia.

Italijanski posadki v Tobruku je umik onemogočen. Vsaka pomoč od zunaj je pretrgana. Po mnenju angleškega časopisja brani Tobruk posadka od približno 30.000 mož.

VOJNA V ZRAKU

Oboroževalna industrija obeh vojujočih se držav polaga največjo važnost na proizvodnjo vojaških letal. Po mnenju ameriških strokov-

njakov je kakovost angleških aparatov mnogo boljše od nemških in italijanskih. Tudi po številu bo Anglija dosegla svojega sovražnika v juniju letošnjega leta. Nemčija in Italija izdelata mesečno 2.200 letal. Enako število bo izdelala tudi Anglija sredi letošnjega leta. Ako se k temu številu prišteje še ameriška pomoč, je računati z angleško letalsko premočjo konec letošnjega leta. Anglija bo tedaj razpolagala s približno 49.000 letali.

BRITANSKI VOJNI NAČRT

V Italiji je vzbudilo mnogo pozornosti pisanje enega glavnih italijanskih listov »Popolo d'Italia«, ki ga je nekdanj vodil in ustanovil sam Mussolini. List pravi, da ima v posesti prepričljive in verodostojne informacije o načrtih angleškega vrhovnega vojaškega poveljstva, ki obstoja iz sledečih smernic: — 1. V zimskem času 1940-41 mora Velika Britanija zmagati v Sredozemlju. — 2. V letu 1941 naj se nudi Hitlerjevi Nemčiji na vseh koncih in krajih sveta kar največji odpor. — 3. Anglija mora v zimi 1941-42 zbrati čim več sil v Afriki. — 4. Spomladi 1942. je treba vdreti v sredo Evrope preko Balkana. Istočasno naj bitudi Združene države priskočile Veliki Britaniji z vsemi silami na pomoč.

STROŠKI ENEGA ZRAČNEGA NAPADA

Znan časopis »Neue Zürcher Zeitung« iz Švice piše: »Ob priliki nedavnega nemškega napada na angleški industrijski center Coventry so nemški bombniki odvrgli okrog 700.000 kg eksplozivnih snovi. Škoda je bila ogromna. V Coventryju so imeli Angleži mnogo letalskih tovarn, od katerih ena sama stane preko 30 milijonov dinarjev. Tudi napadalca je ta obsežni napad mnogo stal. Samo bombe, ki so jih odvrgli Nemci so stale za celo veliko premoženje. Stokilogramska bomba stane okrog 200 tisoč din; torej so tedaj Nemci zmetali na Coventry za 14.000.000 din bomb. Angleži javljajo, da so zrušili pet nemških bombarderjev. Posamezen bombnik stane 6 milijonov dinarjev. Poleg tega je treba pripomniti, da je pri tem napadu sodelovalo okrog 2000 neških letal in da so porabili ti aeroplani ogromne množine finega letalskega bencina in olja, kar vsekakor tudi veliko stane. Vendar pa je škoda, ki so jo nemški bombniki prizadejali Coventryju daleč večja, kakor so stroški za napad.«

Iz naših krajev

× Začetkom februarja bodo prispeli v Jugoslavijo madžarski parlamentarci. V Jugoslaviji se bodo mudili vsega tri dni. Obiskali bodo Beograd in Zagreb.

× Sreska odbora JNS v Ptuj in na Jese-nicah sta imeli seje, na katerih so poročali dr. Zajc, dr. Vrčon ter inž. Sancin.

× Dr. Rudolf Bičanić, upravnik zavoda za zunanjo trgovino, se je pretekli teden poročil z uradnico Gospodarske sloge Štefko Valjakovo. Za priči sta bila podpredsednik vlade dr. Vladko Maček in zdravnik dr. Anton Valačič.

× V Sarajevu so že uvedli živilske karte za moko, sladkor, riž, olje in kavo.

× Štajerski krompir se mora v Zagrebu prodajati po din 2.50, slavonski pa po 2 dinarja. Tako je odločil tržni odsek mestnega poglavarstva.

× V Trnovem je umoril na zverinski način delavko Marijo Podpečanovo njen nečak. Morilec je svojo žrtev oropal in pobegnil. Upati je da bo kmalu prijet.

× V Novem mestu je bilo pretekli teden ustanovljeno Muzejsko društvo, ki mu predseduje odvetnik dr. Ivan Vašič.

× Italijanski parnik Normidia je prispel te dni v sušaško luko s tovorom 8000 kg soli.

× Generalna lista izžrebanih 2^{1/2}%-nih obveznic vojne škode je te dni izšla v samozaložbi Avgusta Pertot-a, uradnika Ljubljanske kreditne banke v Ljubljani. Knjižica vsebuje vse potrebne podatke o vseh do sedaj izžrebanih 4498 obveznicah vojne škode, tega pri nas najbolj popularnega papirja; urejena je po dosedanjih izdajateljevih izkustvih v aritmetičnem redu, tako da je vsem interesentom prihranjeno nepotrebno in zamudno iskanje po malo preglednih žrebnih listah, ki jih izdaja Finančno ministrstvo. Ker je knjižica pregledana in overovljena od ljubljanske borze, je s tem podano jamstvo za absolutno točnost in zanesljivost v pogledu soglasja z uradnimi listami. Knjižica se toplo priporoča, stane 25 dinarjev in se naroča pri založniku: Ljubljana, Gledališka ulica 13.

× S kraljevim ukazom sta bila upokojena in prevedena v rezervo sanitetna generala, zdravnika dr. Žarko Ruvinić in dr. Ante Hočvar.

× Izključitev iz HSS se nadaljuje. Te dni so bili izključeni iz šibeniške organizacije HSS številni dijaki.

× Gospodarski svet. V Beogradu pripravljajo uredbo o ustanovitvi gospodarskega sveta, ki bi vodil enotno in smotrno gospodarsko politiko v Jugoslaviji. Gospodarski svet bi bil psvetovalec organ vlade v vseh gospodarskih in finančnih vprašanjih. Gospodarski svet bi tvorili predstavniki gospodarskih ministrstev, predstavniki banske oblasti v Zagrebu in predstavniki gospodarskih organizacij.

× Novi Sad se tudi bori s prehrano mestnega prebivalstva. Čeprav leži mesto sredi vojvodinske žitnice, si je moglo preskrbeti le 110 vagonov pšenice, kar bo zadostovalo samo za dva meseca. Za ostalo dobo si bodo morali tudi prebivalci Novega Sada pomagati s koruzno mešanico.

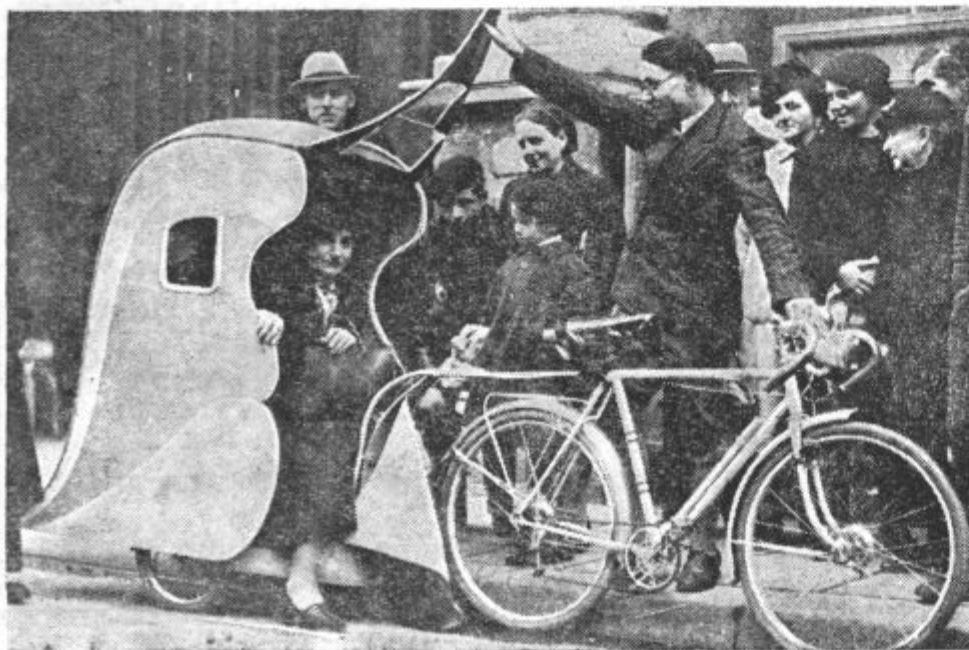
× Finančno ministrstvo je izdalo odlok, s katerim se ustanovi v Gornje mgradu nova katastrska uprava.

× Med našo državo in Italijo so bila te dni zaključena pogajanja o dobavi 660 vagonov riža. Italija bo riž dobavila takoj. Pravijo, da bo riž ohranil doma staro ceno, čeprav ga bomo morali Italiji plačati nekoliko dražje.

× Zlat dinar se je podražil od 14 na 15 dinarjev. Ker se carina računa vsa na podlagi zlatega dinarja se bo s povišanjem podražilo seveda vse uvoženo blago.

× Beograjsko časopisje poroča, da bodo smele izvažati krompir, česen in čebulo samo pooblašene ustanove to je Prizad, Povod in Prevod.

× Prezident Roosevelt je ponudil newyorskemu županu La Guardi odločujoče mesto v vojnem ministrstvu Združenih držav. Ni še znano, dali je La Guardia ponujeno mesto sprejel.

Radi pomanjkanja bencina v Parizu so uvedeni novi avtotaksi, ki ga vidimo na sliki

✕ Naš dolg napram Nemčiji in češkomoravskemu protektoratu je narasel na 998 milijonov dinarjev.

✕ Agrarna banka poroča, da so kmetje odplačali v štirih letih 410.1 milijona din njihovih dolgov. Kakor smo že večkrat povdarili, se kmetjski dolgovni zelo neenakomerno odplačujejo. Najbolj vestni so bili slovenski kmetje, najslabše so pa odplačevali svoje obroke Bosanci.

✕ Doklade na neposredne davke je beograjska občina šele letos zvišala od 20 na 30 odst. Nizke doklade, ali pa sploh nobene v mestih južne polovice naše države, so bile ena izmed glavnih privlačnih sil za selitev industrije iz severnih krajev. Ta razlog je vodil sedaj tudi hrvaškega bana, da je ukinil doklade na direktne davke po hrvaških mestih. To pa ni bil seveda edini vzrok selitve industrije. Važne so pri tem še železniške tarife, delavske mezde, socialne dajatve itd., ki gredo v prilog južnim krajem, kljub enakim predpisom za vso državo.

Iz tujine

✕ Vprašanje petroleja. Glasilo ruske armade »Krasnaja zvezda« pravi, da je položaj na albanskem in na afriških bojiščih zelo težaven za Italijo, ki mora dovažati petrolej na ta bojišča iz Romunije po železnici. Proizvodnja italijanskega petroleja sploh ne prihaja v poštev. Težave so s prevozom petroleja v Libijo zaradi angleške mornarice. Dodekanéz in vzhodna Afrika pa sta sploh odrezana od dobave petroleja.

✕ Angleži so sestrelili v preteklem letu 3535 nemških letal. Lovci so jih sestrelili 3090, protiletalsko topništvo pa 445.

✕ Na otok Jamajko je prispelo pred kratkim 50 ameriških inženjerjev, ki bodo na tem otoku poiskali primerno mesto za zgraditev letalskih oporišč ameriškega pomorskega letalskega poveljstva.

✕ Hitlerjeva poslanica. Nemški kancelar Hitler je izdal za novo leto obširen proglas na pristaše nacional-socializma, v katerem je nanašal uspehe nemške vojske v letu 1940 in izrazil prepričanje, da bo v letošnjem letu nemško orožje dokončno premagalo Anglijo. Bog je do sedaj blagoslovil naše orožje, in ako bomo tudi v bodoče zvesto in hrabro izvršili svojo dolžnost, nas tudi v bodočnosti ne bo zapustil, je rekel Hitler.

✕ Ruska mornarica šteje tri velike bojne ladje, ki so bile zgrajene že 1911. leta, nove tri po 35.000 ton so pa v delu. Dalje ima Rusija 171 podmornic, devet križark, 67 rušilcev in eno matično ladjo za letala. Rusko vojno ladjevje je razdeljeno na več morij, kar močno slabi njegovo udarno silo. Najmočnejša je ruska mornarica v Tihem Oceanu, kjer brani rusko obalo pred Japonsko.

✕ V Carigradu so uvedli natančno preiskavo, da bi ugotovili pisca petdesetih anonimnih pisem, ki so jih prejele razne visoke turške in druge osebnosti. V pisemih napoveduje neznani pisec, da bodo Nemci v kratkem v Angliji. Pisca do zdaj še niso našli.

✕ Ameriško mornariško poveljstvo je uvedlo v pomorsko službo tudi podmornice, ki so bile zgrajene še med bivšo svetovno vojno. Uvrščenih je zaenkrat 20 starih podmornic.

✕ Francija, ki jo zdaj vodi osiveli maršal Pétain, je potom svojega veleposlanika v Združenih državah zaprosila ameriško vlado za pomoč v živilih. Vzrok te prošnje je, da Pétainova Francija ne more preživljati 16 milijonov prebivalcev v nezasedeni Franciji, kamor pa se je preselilo še 3 in pol milijona Francozov, ki so zbežali iz od Nemcev zasedenega francoskega ozemlja.

✕ Italijanski poveljnik Bardie general Bergonzoli je tik pred padcem trdnjave pobegnil s čolnom v neznano smer. Angleži ga iščejo.

✕ Vlada Združenih držav odklanja zdaj vse prošnje, ki jo na njo naslavlja francoski državljani, želeč se zaradi nevzdržnega stanja v Pétainovi franciji naseliti v Ameriki.

✕ V Rusiji znaša število zdravnikov 170.000. Leto je vpisanih na medicinski fakulteti 25.300 novih študentov.

✕ Nemci so potopili v Atlantskem morju eno angleško in eno francosko podmornico, ki je bila v službi generala de Gaulle. V Sredozemskem morju so potopili Italijani eno angleško podmornico.

✕ V Turčiji so prijeli večje število ljudi, ki so razpečavali ponarejene novčance angleških funtov šterlingov.

✕ Angleška sredozemska trdnjava Gibraltar se mrzlično utrjuje. Zdaj grade tam Angleži velike podzemne magacine, radi eventualnega obleganja Gibraltarja. Izpopolnjuje se tudi tamošnja britanska posadka, v Gibraltar in njegove podzemeljske gradbe pa prihaja vedno več živih...

✕ Nemška omladina, ki se je mudila na Japonskem, se je pred kratkim srečno vrnila v Nemčijo.

✕ Nemci so v češko-moravskem protektoratu uvedli obvezna dela za čiščenja na zasnježnih progah in cestah.

Sejmi

20. januarja: Kočevje, Marenberg, Sv. Lenart v Sl. g., Beltinci;
21. januarja: Ljubljana, Novo mesto, Višnjava, Ormož, Ptuj, Teharje, Videm, Dolnja Lendava;
22. januarja: Sodražica, Celje, Ptuj, Trbovlje, Mozirje;
23. januarja: Turnišče;
24. januarja: Maribor;
25. januarja: Blagovica pri Kamniku, Ruše pri Zidanem mostu, Brežice, Celje, Trbovlje, Koprivna-Veliki Dol, Slov. gradec.

„Kmetijski list“ izhaja vsako sredo. Naročnina znaša letno 30 din, pollet. 15 din, za inozemstvo letno 50 din. Inserati po tarifi. Pismenim vprašanjem naj se priloži znamka za odgovor. Ne frankirana pisma se ne sprejemajo. — Rokopisov ne vračamo. Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in uprava je v Ljubljani v Kolodvorski ul. št. 7. Telefon inter. št. 32-59. Račun pri poštni hranilnici št. 14.194.

„EKONOM“

družba z o. z.

v Ljubljani, Kolodvorska ulica 7

Dobavlja vse deželne pridelke, kakor: pšenico, rž, ječmen, oves, koruzo, ajdo itd. Mlevske izdelke: pšenični zdrob, pšenično moko, rženo moko, ajdovo moko, koruzno moko, koruzni zdrob, pšenično in koruzno krmilno moko, pšenične otrobe, ješprenj, kaša. Poljske pridelke: krompir, fižol, zelje, sadje, seno in slamo. Stalna zaloge vseh umetnih gnojil (rudniškega superfosfata, kaljeve soli, Tomasove žlindre, nitrofoskala, apnega dušika, čiljskega solitra itd.), cementa in drugo glavno zastopstvo za Slovenijo opekarne »Ilovac«, Karlovac za vse vrste zidne in strešne opeke

Zahtevajte pri Vašem trgovcu Naš čaj!

Mešanica domačih čajnih rastlin!

Najboljši nadomestek za inozemske čaje!

Po odobrenju Ministrstva socialne politike in narodnega zdravja v Beogradu z dne 11. maja 1935 l. S. br. 14.004

Na prodaj pri:

Kmetijski družbi

r. z. z. o. z.

v Ljubljani

Kmetijski hranilni in posojilni dom

zadruga z neomejenim jamstvom

v Ljubljani - Tavčarjeva ulica 1

Žiro račun pri Narodni banki — Račun poštne hranilnice 14. 257

Brzjav: „Kmetiskidom“ — Telefon št. 28.47

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun. Daje kratkoročna posojila — Eskontuje menice. Izvršuje ostale denarne posle — Nove vloge na knjižice in na tekoči račun vsak čas razpoložljive **4 do 5%** obrestuje po

Za vse vloge nudi popolno varnost!

Zaupajte domačemu denarnemu zavodu!